

2 Οκτωβρίου, 1992

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Διστές]

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΚΑΤΖΗΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ,

Εφεσείων - Ενάγων,

v.

ΜΑΡΩ ΑΤΑΛΙΑΝΗ (Αρ. 2)

*Εφεσίβλητης - Εναγομένης.**(Πολιτική Έφεση Αρ. 7744).*

Αποζημιώσεις — Υπολογισμός απώλειας μελλοντικών εισοδημάτων θύματος τροχαίου ατυχήματος, ηλικίας 25 ετών, από εργασία του σαν χορευτής — Ποσό ΛΚ200 μηνιαίως με πολλαπλασιαστή 4 — Κρίθηκε ότι δεν συνέτρεχε οποιοσδήποτε λόγος για επέμβαση του Εφετείου. 5

Στις 27.7.81, ο εφεσείων, που ήταν τότε ηλικίας 25 ετών, τραυματίστηκε σοβαρά σε τροχαίο ατύχημα. Ο εφεσείων εργαζόταν σαν υπάλληλος σε επιλοποιείο αλλά είχε και επιπρόσθετο εισόδημα σαν χορευτής. Σαν αποτέλεσμα των τραυμάτων που υπέστη δεν μπορούσε πλέον να εργασθεί σαν χορευτής, αλλά μπορούσε να εργασθεί σαν χοροδιδάσκαλος. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού αξιολόγησε την ενώπιόν του μαρτυρία, βρήκε ότι το μέσο εισόδημα του εφεσείοντα σαν χορευτής ήταν ΛΚ200 το μήνα και πήρε σαν πολλαπλασιαστή τα 4 χρόνια. Ο εφεσείων προσέβαλε τα πιο πάνω ευρήματα σαν εμφανώς ανεπαρκή. 10 15

Αποφασίσθηκε ότι:

Έχοντας υπόψη την προσαχθείσα μαρτυρία και την προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, δεν υπήρχαν οποιοδήποτε λόγοι επέμβασης του Εφετείου στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του πρωτόδικου Δικαστηρίου. 20

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Έφεση.

Έφεση από τον ενάγοντα κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Νικήτας Π.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 12.9.1988 (Αρ. Αγωγής 1583/82) στο μέρος που αφορούσε αποζημιώσεις για ζημιές που υπέστη σε οδικό δυστύχημα. 25

Α. Δράκος, για τον εφeseίοντα.

Γ. Πελαγίας, για την εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult.

5 Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Τα σχετικά γεγονότα της υπόθεσης όπως αυτά διαπιστώθηκαν ύστερα από ακροαματική διαδικασία εκτίθενται με σαφήνεια στην απόφαση του Προέδρου του Επαρχιακού Δικαστηρίου, η οποία εφεσιβλήθηκε σε ότι αφορά το θέμα των αποζημιώσεων.

10 Σε συντομία είναι είναι αυτά. Στις 27 Ιουλίου 1981 ο εφeseίων ενεπλάκει σε οδικό δυστύχημα όταν ο ίδιος οδηγούσε τη μοτοσυκλέτα του με αριθμό εγγραφής LD 350, κατά μήκος της λεωφόρου Κυριάκου Μάτση και συγκρούστηκε με το αυτοκίνητο με αριθμό εγγραφής KR 333, το
15 οποίο οδηγούσε η εφεσίβλητη. Σαν αποτέλεσμα της σύγκρουσης ο εφeseίων υπέστη σωματικές βλάβες και νοσηλεύθηκε στο Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Αφού ακούστηκε από τον πρωτόδικο Δικαστή η σχετική ιατρική μαρτυρία κατέληξε στο πιο κάτω συμπέρασμα:

20 "Μελέτησα με περίσκεψη τη μαρτυρία και φυσικά είχα την ευκαιρία να δω τους μάρτυρες. Η μαρτυρία του κ. Πελίδη ως προς τη φύση των τραυμάτων και την θεραπεία δεν αμφισβητείται και την αποδέχομαι. Επρόκειτο πράγματι για σοβαρό τραυματισμό που παρουσίασε επιπλοκές
25 με αποτέλεσμα να παραταθεί για μεγάλο διάστημα η αποθεραπεία. Και οπωσδήποτε ο ενάγων υπέφερε αρκετά την περίοδο αυτή. Αναφορικά με τις συνέπειες και επιπτώσεις του τραύματος στην χορευτική ικανότητα του ενάγοντα αποδέχομαι επίσης τα συμπεράσματα του κ. Πελίδη
30 που υποστηρίζονται άλλωστε και από τη μαρτυρία του ενάγοντα. Κατά συνέπειαν βρίσκω ότι τα κατάλοιπα των τραυμάτων επηρέασαν τον ενάγοντα σε σημεία που δεν θα μπορούσε να συνεχίσει τον χορό πάνω σε επαγγελματική βάση. Θα μπορούσε κανείς ν' αντιληφθεί πόσο σημαντική

είναι για το καλλιτεχνικό αυτό είδος η ευστροφία και η κομψή ελαφρότης όλου του σώματος. Ωστόσο δεν πείθομαι, έχοντας κατά νουν και τη μαρτυρία του κ. Πελίδη, ότι ο ενάγων δεν θα μπορούσε να έχει την δική του σχολή. Ο σχετικός ισχυρισμός του δεν υποστηρίζεται ούτε από την 5
ιατρική ούτε από άλλη μαρτυρία.

Μέχρι την ημερομηνία του δυστυχήματος ο ενάγων, που είναι τώρα 32 ετών, ήταν υπάλληλος στο επιπλοποιείο του κ. Μ. Λιμνιώτη (Μ.Ε. 7). Οι καθαρές του απολαβές ήταν £40.- την εβδομάδα και μετά την προσωρινή 10
του αναπηρία, που όπως είπα κράτησε 22 μήνες, συνεχίζει να κερδίζει περίπου το ίδιο ποσό σαν πωλητής. Όμως, όπως έχω προαναφέρει, είχε και πρόσθετο εισόδημα σαν χορευτής. Η μαρτυρία του στο προκείμενο μπορεί να συνοψισθεί ως εξής. Ξενίκησε αυτή τη σταδιοδρομία από 15
ενωρίς σαν μέλος του ερασιτεχνικού συγκροτήματος της συνδικαλιστικής οργάνωσης Σ.Ε.Κ. Αυτό του έδωσε την ευκαιρία να ταξιδεύει συχνά για παραστάσεις στην Ελλάδα και σε Αραβικές χώρες. Από το 1978 συμμετείχε στο χορευτικό συγκρότημα "Σούστα" του ομόνυμου λαογραφικού 20
ομίλου. Στο μεταξύ από το 1975 άρχισε να εμφανίζεται επαγγελματικά με την σύζυγό του και το ζεύγος Ν. Ηρακλέους σε τουριστικά ξενοδοχεία και νυκτερινά κέντρα. Η μαρτυρία του είναι ότι το 1980 κέρδιζε κατά 25
μέσο όρο £350.- τον μήνα. Για την ακρίβεια ανέφερε ότι πρέπει να κέρδιζε αυτό το ποσό. Τους πρώτους μήνες του 1981 το εισόδημά του αυξήθηκε σε £400.- ενώ τους δύο τελευταίους μήνες πριν το δυστύχημα έφθασε τις £800.-".

Το κύριο σημείο της εφέσεως, το οποίο συζητήθηκε ενώπιόν μας είναι ότι το εύρημα του Δικαστηρίου ότι ως 30
χορευτής κέρδιζε £200.- το μήνα και ότι ο πολλαπλασιαστής των τεσσάρων χρόνων που έδωσε το Δικαστήριο, ήταν τόσο ανεπαρκή ώστε να δικαιολογείται σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές της νομολογίας μας η επέμβαση 35
του Δικαστηρίου τούτου.

Ο πρωτόδικος Δικαστής συνόψισε τα σχετικά με το θέμα αυτό γεγονότα ως ακολούθως:

"Ομολογώ πως δεν είναι εύκολο από τα δεδομένα της μαρτυρίας να γίνει ο υπολογισμός των μελλοντικών κερδών με ακρίβεια. Η εικόνα δεν είναι αρκετά σαφής. Επισημαίνω την γενικότητα της μαρτυρίας του ενάγοντα αναφορικά με τον μέσο όρο απολαβών του με εξαίρεση τη 5 σύντομη περίοδο του ενός μηνός που προηγήθηκε του δυστυχήματος και που ασφαλώς δεν μπορεί να θεωρηθεί καθοριστική. Σύμφωνα με τα λεγόμενά του το εισόδημά του σαν χορευτής δεν μπορούσε να ήταν £800.- αλλά περίπου 10 το μισό. Πιστεύω όμως τους μάρτυρες αναφορικά με την περίοδο που τον απασχολούσαν και την αμοιβή που του κατέβαλλαν. Αλλά κι αυτό δεν οδηγεί σε ακριβή εκτίμηση. Δεν μπορώ ν' αποδεχθώ την μαρτυρία του ενάγοντα ότι 15 κέρδιζε συνολικά τα ποσά που ανέφερε. Άλλωστε θα ήταν δύσκολο να δεχθεί ένας ότι ένα άτομο που κερδίζει £800.- το μήνα θα αναγκαζόταν να εργάζεται και σαν επιπλοποιός με £40.- την εβδομάδα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η απασχόληση του ενάγοντα δεν θα μπορούσε να ήταν συνεχής ως και κάθε άλλο σχετικό παράγοντα βρίσκω ότι κέρδιζε σαν χορευτής £200.- τον μήνα. Γνωρίζουμε ότι ο 20 Μ.Ε.10 σταμάτησε να χορεύει γύρω στ 30 ενώ ο Μ.Ε.9 που είναι 31 ετών συνεχίζει. Ο ενάγων μίλησε για καριέρα μέχρι τα 38 έως 40. Έχοντας υπόψη την μαρτυρία αυτή ως και τα κριτήρια για την επιλογή του πολλαπλασιαστή τον καθορίζω στον αριθμό 4. Επομένως ο ενάγων 25 δικαιούται από τη σκοπιά αυτή £200.- X 12 X 4 = £9,600.- στο οποίο προσθέτω ποσό £2,500.- για πόνους και την ταλαιπωρία που υπέστη".

Έχει προβληθεί ο ισχυρισμός ότι δεν ήταν δικαιολογη- 30 μένος, υπό τις περιστάσεις, ο καθορισμός του πολλαπλασιαστού στον αριθμό τέσσερα. Είναι γεγονός ότι ο υπολογισμός απώλειας μελλοντικών απολαβών έχει ένα στοιχείο εικασίας το οποίο περιορίζεται βέβαια με τη χρήση του πολλαπλασιαστή που είναι ένας αριθμός που 35 επιλέγεται για να εκτιμηθούν τελειωτικά κατά την ημέρα της δίκης οι μελλοντικές απολαβές.

Δεν υπάρχει οποιοσδήποτε νομικός κανόνας που τον εισηγείται ως ένα αποκλειστικό μέτρο υπολογισμού τέ-

τοιων απωλειών. Εναπόκειται στο πρωτόδικο Δικαστήριο να υιοθετήσει ένα λογικό τρόπο για την αποκατάσταση του θύματος στην κατάσταση που απολάμβανε πριν υποστεί τους επίδικους τραυματισμούς. Οι αβεβαιότητες της ζωής και το γεγονός ότι οι μελλοντικές απολαβές πληρώνονται προκαταβολικά είναι στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Στον καθορισμό του πολλαπλασιαστή στόχος είναι να βρει το Δικαστήριο ένα λογικό και δίκαιο ποσό κάτω από τις περιστάσεις της υπόθεσης. 5

Έχοντας υπόψη την προσαχθείσα μαρτυρία και την προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, όπως εκτίθεται στο πιο πάνω απόσπασμα, κρίνουμε ότι ορθά κατέληξε στα συμπεράσματα αυτά. Θα πρέπει να μη παραγνωρίζεται το γεγονός ότι το Δικαστήριο τούτο ως Εφετείο είναι απρόθυμα να επεμβαίνει με τα συμπεράσματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου, πάνω σε ζητήματα αποζημιώσεων αφού το θέμα αυτό ανάγεται στην άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας. Επεμβαίνει μόνο αν ικανοποιηθεί ότι τα συμπεράσματα αυτά δεν εδικαιολογούνται από τη μαρτυρία ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου ή το σκεπτικό που τα υποστηρίζει είναι εσφαλμένο. 10 15 20

Ως εκ τούτου δεν βρίσκουμε λόγους να επέμβουμε στην εφεσιβαλλόμενη απόφαση για οποιοδήποτε από τους λόγους που προβλήθηκαν από μέρος του εφεσείοντα και η έφεση απορρίπτεται με έξοδα. 25

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.